دفترچه شماره ۱

آزمون جامع (۳)

پنج‌شنبه ۹۸/۰۴/۰۶

741 D

741D

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمودهای سراسری گاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

آزمون عمومی

پایه دوازدهم ریاضی و تجربی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه‌های آزمایشی علوم ریاضی و علوم تجربی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...)، قبل و یا بعد از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ممنوع است (متی با ذکر منبع) و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

زبان عربی

741D

■■ عيّن الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفهوم أو الحوارات (۳۳ ـ ۲۶):

۲۶- ﴿إنّ اللّه فالق الحبّ و النوى يُخرج الحيّ من الميّت و مُخرج الميّت من الحيّ﴾ :

۱) بی‌شک اللّه دانه و هسته را می‌شکافد، زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده بیرون می‌آورد!

۲) همانا خداوند شکافندهٔ میوه و هسته است، زنده را از مرده بیرون آورده و مرده را از زنده بیرون می‌آورد!

۳) بی‌تردید خداوند است که دانه و هسته را شکافته، بیرون‌آورندهٔ زنده از مرده است و مرده را از زنده بیرون می‌آورد!

۴) بی‌گمان اللّه شکافندهٔ دانه و هسته است، زنده را از مرده بیرون می‌آورد و بیرون‌آورندهٔ مرده از زنده است!

۲۷- «في العالم بيّنات كثيرة تصبح الهادية للإنسان إلى طريق الحقّ إذا أراد أن يُهدىٰ!»:

۱) در دنیا نشانه‌های بسیاری هست که انسان را به راه حق هدایت می‌کند اگر بخواهد هدایت شود!

۲) نشانه‌های فراوانی در جهان وجود دارد تا هدایتگر انسان به طریق حق باشند هنگامی که بخواهد هدایت گردد!

۳) در جهان نشانه‌های بسیاری هست که برای انسان هدایتگر به راه حق می‌گردد هرگاه بخواهد هدایت شود!

۴) در جهان نشانه‌های بسیاری هدایتگر انسان به طریق حق می‌شوند اگر خواهان هدایت باشد!

۲۸- «اِصبروا على صعاب الدهر و ارضوا بما قدّر اللّه لكم يجعلكم من المُكرَمين!»:

۱) بر سختی‌های زندگی صبور باشید و به آن‌چه اللّه برایتان رقم زده راضی گردید که شما را از گرامی داشته‌شدگان قرار دهد!

۲) صبر کنید بر دشواری‌های روزگار و راضی باشید به آن‌چه خداوند برایتان مقدّر می‌سازد تا گرامی داشته شوید!

۳) بر مشکلات روزگار بردباری نمایید و به آن‌چه اللّه برایتان مقدّر ساخته راضی شوید تا از گرامی داشته‌شدگان گردید!

۴) بر سختی‌های روزگار صبر نمایید و به آن‌چه خداوند برایتان مقدّر ساخته راضی باشید تا شما را از گرامی داشته‌شدگان قرار دهد!

۲۹- «الّذي يجتنب كبائر الإثم و يسعى لأداء الحسنات لن يذوق عذاب النار!»:

۱) آن‌که از گناهان بزرگ دوری می‌کند و برای انجام نیکی‌ها تلاش می‌نماید، عذاب آتش را نخواهد چشید!

۲) هر کس از زشتی‌های بزرگ دور گردد و برای انجام نیکی‌ها کوشش کند، عذاب آتش به او نخواهد رسید!

۳) کسی که با تلاش برای انجام نیکی‌ها از گناهان بزرگ دور شده باشد، هرگز عذاب آتش را نخواهد چشید!

۴) اگر کسی از گناهان کبیره دور شود در حالی‌که برای انجام حسنات سعی می‌نماید، عذاب آتش را به او نخواهند چشاند!

۳۰- عيّن الصحيح:

۱) لا يتأثّر بكلام الحقّ من مُلئ بطنه من الحرام!: کسی که شکمش از حرام پر شده است، تحت تأثیر سخن حق قرار نمی‌گیرد!

۲) جاء المسافرون لأصدقاءهم بهدايا من سفرتهم!: مسافران از سفرشان با هدیه‌هایی نزد دوستانشان آمدند!

۳) ليعتصم المسلمون بحبل اللّه جميعاً و لا يتفرّقوا!: مسلمانان همگی به ریسمان خداوند چنگ می‌زنند و پراکنده نمی‌گردند!

۴) للذنوب كلّها توبة إلّا سوء الخلق فعليكم بالأخلاق الحسنة!: برای هر گناهی، توبه‌ای است مگر بداخلاقی؛ پس همگی به اخلاق نیکو پایبند باشید!

۳۱- ﴿لكم دينكم و لي دينِ﴾ عيّن الأنسب للمفهوم:

۱) قومی متفکّرند اندر ره دین / قومی به گمان فتاده در راه یقین

۲) ﴿لا إكراه في الدين قد تبيّن الرشد من الغيّ﴾

۳) من اگر خوبم و گر بد، تو برو خود را باش / هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت

۴) واعظیم اما نه بهر خویشتن / از برای دیگران بر منبریم

۳۲- عيّن الصحيح حسب الحقيقة و الواقع:

۱) الهواة هم الّذين لا يرغبون في عمل أو شيء!

۲) الفارغ صفة لجهاز أو آلة أو أداة بحاجة إلى التصليح!

۳) الجافّ صفة تطلق على شيء عليها رطوبة كثيرة!

۴) الشاطئ منطقة برّيّة بجوار البحار و المحيطات!

741D

۳۳- عیّن الخطأ في الحوارات:

۱) لِمَ لا أستطيع الاتّصال بالجوّال؟! رُبّما بحاجة إلى شحن الرصيد!

۲) هل تعادل الفريقان مرّة أُخرى؟! لا؛ لن يتعادل الفريقان!

۳) ألا توجد هذه الأدوية في صيدليّتكم؟! بلى؛ ولكن بيعها بدون وصفة غير مسموح!

۴) بكم درهماً هذه السراويل النسائيّة؟! رخيص جدّاً، بعد التخفيض عشرون درهماً فقط!

■■ إنتخب الصحيح لتكميل الفراغات حسب سياق النصّ (۳۶ ـ ۳۴):

إنّ الدلفين حيوان ذكيّ بعض أعماله تثير اهتمامنا. فهل تعلم أنّه ...(۳۴)... دوراً مهمّاً في الحرب و السلم أو يبكي كالأطفال و يضحك كالإنسان و ...(۳۵)... كالطيور؟! و كذلك له أُنوف ...(۳۶)... فإذا وقع نظره على عدوّه يتجمّع فريق من الدلافين حوله و تضربه بها و تقتله.

۳۴-

۱) يُؤدّي ۲) يُمسك ۳) يُحوّل ۴) يُعوّض

۳۵-

۱) يَقفز ۲) يُغنّي ۳) يُنقذ ۴) يُغني

۳۶-

۱) حادّة ۲) ليّنة ۳) مشاغبة ۴) رائعة

■■ إقرأ النصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النصّ (۴۲ ـ ۳۷):

ليس هناك حيوان كالجُرَذ (نوع من الفئران؛ الفأرة: موش) حاربه الإنسان في كلّ مكان و الزمان. هناك أنواع عديدة من الجرذان معظمها غير مُؤذٍ لكنّ صنفين منها وقفا وراء هذا المقت (تنفّر) الشديد الّذي شمل الجرذان كلّها و هما الجُرذ الأسود و الجُرذ الأسمر. و سبب ذلك أنّ هذه الجرذان تتلف سنويّاً ما يعادل مئات مليون دولار من الحبوب و الأطعمة في المخازن و البيوت و السفن! تقضم الجرذان أنابيب الغاز و الماء و أسلاك الكهرباء و قد تتعرّض الأثاث في المنازل للضرر بسبب هذا الحيوان الصغير و بالإضافة إلى ذلك أخطر ما قد تفعله هو نقل الأمراض القاتلة كالطاعون. ولكنّ الجرذان لا تخلو من نفع للإنسان. فبالنظر إلى أنّ أعضاءها تعمل بطريق مُماثل (مشابه) للإنسان فهي تستخدم في الكثير من التجارب الطبّيّة!

۳۷- «غالباً نشاهد الجرذان ..... !» عيّن الخطأ:

۱) في المختبرات ۲) في الحقول و المزارع ۳) في أنابيب الغاز ۴) على متن السفينة

۳۸- عيّن الصحيح:

۱) كان الناس في قديم الزمان يحارب الجرذان ولكن الآن يستفيد منها في التجارب الطبّيّة فقط!

۲) لم يكره الإنسان الجرذان إلّا نوعين منها: الجرذ الأسود و الجرذ الأسمر!

۳) على الإنسان ألّا يحارب الجرذان لأنّ لها فوائد لم تُكتشف حتّى الآن!

۴) كلّما يزداد علم الإنسان يدرك أنّ الكائنات كلّها تأتي له بنفع!

۳۹- عيّن الخطأ:

۱) كان الجرذ و مازال العدوّ الأوّل و الأقوى للإنسان!

۲) كان الإنسان يسعى دائماً للقضاء على الجرذان!

۳) إنّ الإنسان و الجرذان عدوّان يكره أحدهما الآخر!

۴) الجرذان قد تسبّب موت الإنسان كما يمكن أن يكون سبباً لإنقاذ حياته!

۴۰- عيّن ما ليس من الخسائر و الأضرار الّتي قد تسبّبها الجرذان:

۱) نقل الجراثيم القاتلة! ۲) احتراق البيوت و غرقها في الماء!

۳) تلويث الطبيعة! ۴) إفساد المحاصيل الزراعيّة و الأطعمة!

۴۱- عيّن الخطأ في قراءة الأفعال (حسب الترجمة و القواعد):

۱) ... وراء هذا المقت الشديد الّذي شَمَلَ الجرذان كلّها! ۲) و سبب ذلك هو أنّ هذه الجرذان تُتْلَفُ سنويّاً ما يعادل ...!

۳) و قد تَتَعَرَّضُ الأثاث و المفروشات في المنازل للضرر ...! ۴) فهي تُسْتَخْدَمُ في الكثير من التجارب الطبّيّة!

@ezine_dariboost

741D

۴۲- عیّن الخطأ في المحلّ الإعرابيّ و التحليل الصرفيّ:
۱) ليس هناك حيوان كالجُرذ حاربه الإنسان!: فعل ماضٍ ـ للمفرد المذكّر ـ متعدٍّ / فعل و فاعله «الإنسان»
۲) هناك أنواع عديدة من الجرذان ...!: مفرد مؤنّث ـ نكرة / صفة
۳) ... مئات مليون دولار من الحبوب و الأطعمة في المخازن ...!: اسم الفاعل ـ جمع التكسير (مفرده «الخزانة») ـ معرّف بأل / مجرور بحرف الجرّ
۴) فبالنظر إلى أنّ أعضاءها تعمل بطريق مُماثل للإنسان ...!: للمفرد المذكّر ـ اسم الفاعل ـ نكرة / صفة

■■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ ـ ۴۳):

۴۳- عيّن الصحيح عن استخدام الأعداد:
۱) نُشرت في المجلّة أربع عشرة مقالة عن الفلسفة!
۲) دعوت أربعين و ثلاثة شخصاً إلى حفلة زواجي!
۳) سابعون في المئة من المدرّسين لم يحضروا اليوم في المدرسة!
۴) وصلت إلى الجلسة في الساعة الثمانية صباحاً!

۴۴- عيّن اسم الإشارة يترجم إلى صيغة الجمع:
۱) هذه صور قمت بالتقاطها في جنوب البلاد!
۲) أولئك اللاعبون ذهبوا إلى المرحلة النهائيّة للمسابقات!
۳) هذه حكمة رائعة قد قرأتها في كتاب قديم!
۴) هؤلاء المؤمنات يحترمن عقائد الآخرين المختلفة!

۴۵- عيّن اسم التفضيل يختلف محلّه الإعرابيّ:
۱) ما قسّم اللّه للعباد شيئاً أفضل من العقل!
۲) هجرك أشدّ لي من الموت فلا تتركني وحيداً!
۳) يشتغل في تلك المؤسّسة أخي الأكبر و هو مجدّ جدّاً!
۴) عملي الأهمّ هو القيام بمساعدة صديقي في مشكلته!

۴۶- عيّن جواب الشرط يختلف:
۱) إذا قال أحد كلاماً يدعو إلى العداوة فهو عميل العدوّ!
۲) إن تنفقا شيئاً من خير في سبيل الرحمن فهو عليم به!
۳) من يندم على سيّئاته و يحاول لتعويضها فاللّه يغفر له بلاشكّ!
۴) إذا دخل حبّ اللّه في قلب خرج حبّ الدنيا منه فهذا أمتع من كلّ شيء!

۴۷- عيّن ما يدلّ على الاستمرار في الماضي:
۱) التجارب مدارس تعلّمنا أشياء جيّدة على مرّ الزمان!
۲) ليت الناس يعلمون أنّ لكلّ جهد ثمرة لا يضيّعها اللّه!
۳) كان الربّ أعطا ذا القرنين القوّة و فضّله على العالمين!
۴) كان لي صديق عاقل يرشدني إلى انتخاب الطريق الصحيح في كلّ أمر!

۴۸- عيّن ما فيه من الأفعال الناقصة:
۱) إنّ نزول المطر صيّر الأرض مخضرّة بعد اغبرار!
۲) المرحمة تجلب لك الصداقة فلا تكن فظّاً غليظ القلب!
۳) الملك سار مع جيوشه العظيمة نحو المناطق الغربيّة للأرض!
۴) قد تكوّن معظم الأرض كوكبنا من الماء!

۴۹- عيّن ما ليس فيه الحال:
۱) ليس تفسيرك عمّا حدث صحيحاً تماماً!
۲) الأطفال كانوا يلعبون فرحين في الحديقة!
۳) لا تسأل معلّمك سؤالاً و أنت تعلم الجواب!
۴) ألقيت محاضرة في الجامعة واثقة بنفسي!

۵۰- عيّن أُسلوب الحصر:
۱) إنّ العزّة للّه و لرسوله و لمن آمن باليوم الآخر!
۲) شُجّع في الحفلة جميع التلاميذ إلّا المتكاسلين منهم!
۳) ما طالعت أمس في المكتبة إلّا قصّة قصيرة!
۴) هل يكون أحد أميناً على أسرارك إلّا هذا الرجل المعتمد!

۲۴ ۳ **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳):** برتری دانش و آگاهی بر نیرومندی ظاهری / لزوم همراهی علم و عمل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) توصیف زورآزمایی با حریف بی‌همتا

۲) توصیف نعمت و سعادتِ خدادادی

۴) ارزشمندی خِرَد

۲۵ ۲ **مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲):** بی‌اعتباری جایگاه‌های دنیوی در عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) بی‌اعتباری ملاک‌های دنیوی در وادیِ فروتنی و تواضع

۳) کار نیازمند، خواستن و وظیفه‌ی دارا، بخشیدن است. / طلب ترحّم و بخشایش از خداوند

۴) ارزشمندی پاکی درون

زبان عربی

■■ **درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا مفهوم یا گفت‌وگوها مشخّص کن (۳۳ ـ ۲۶):**

۲۶ ۴ **ترجمهٔ کلمات مهم: فالق:** شکافنده / **الحَبّ:** دانه / **النَّوی:** هسته / **یُخرِجُ:** بیرون می‌آورد / **مُخرِج:** بیرون‌آورنده

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) می‌شکافد (← شکافنده؛ «فالق» اسم است.)، بیرون می‌آورد (دوم) (← بیرون‌آورنده؛ «مُخرج» اسم است.)

۲) میوه (← دانه)، بیرون آورده (← بیرون می‌آورد؛ «یُخرج» فعل مضارع است.)، بیرون می‌آورد (← بیرون‌آورنده)

۳) «است که» اضافی است.، شکافته (← شکافنده)، بیرون‌آورنده (← بیرون می‌آورد)، بیرون می‌آورد (← بیرون‌آورنده)

۲۷ ۳ **ترجمهٔ کلمات مهم: تُصبح:** می‌شود، می‌گردد / **الهادیة:** هدایتگر / **إذا:** هرگاه، اگر / **أراد:** بخواهد / **أن یُهدیَ:** (که) هدایت شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) دنیا (← جهان)، انسان (← برای انسان)، هدایت می‌کند (← هدایتگر می‌شود)

۲) تا (← که؛ «تصبح» اسم نکرهٔ «بیّنات» را وصف کرده است، رابط بین اسم نکره و جملهٔ وصفیه حرف «که» است.)، تا باشند (← که می‌شوند)، انسان (← برای انسان)، هنگامی که (← اگر، هرگاه)

۴) «هست، وجود دارد» در ترجمه نیامده است.، «که» در ترجمه نیامده است.، انسان (← برای انسان)، اگر خواهان هدایت باشد (← اگر بخواهد هدایت شود؛ «أراد» و «یُهدیَ» فعل‌اند.)

۲۸ ۴ **ترجمهٔ کلمات مهم: الدهر:** روزگار / **إرضوا:** راضی باشید / **یجعلکم:** تا شما را قرار دهد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) زندگی (← روزگار)، صبور باشید (← صبر کنید؛ دقیق‌تر است.)، راضی گردید (← راضی باشید؛ دقیق‌تر است.)، که (← تا؛ اگر بعد از فعل امر، فعل مضارع بیاید، رابط بینشان حرف «تا» است.)

۲) مقدّر می‌سازد (← مقدّر ساخته است؛ «قدّر» فعل ماضی است.)، تا گرامی داشته شوید (← تا شما را از گرامی داشته‌شدگان قرار دهد)

۳) مشکلات (← سختی‌ها)، راضی شوید (← راضی باشید)، گردید (← شما را قرار دهد)

۲۹ ۱ **ترجمهٔ کلمات مهم: الّذي:** کسی که، آن‌که / **لن یذوق:** نخواهد چشید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۲) هر کس (← آن‌که، کسی که)، زشتی‌های بزرگ (← گناهان بزرگ)، دلیلی ندارد «یجتنب» و «یسعی» به صورت التزامی ترجمه شوند.، نخواهد رسید (← نخواهد چشید)

۳) با تلاش (← و تلاش می‌کند؛ «یسعی» فعل است.)، دور شده باشد (← دوری می‌کند؛ «یجتنب» فعل مضارع است.)

۴) اگر کسی (← کسی که، آن‌که)، دور شود (← دوری می‌کند)، در حالی‌که (← و)، نخواهند چشاند (← نخواهد چشید)

۳۰ ۱ **ترجمهٔ درست سایر گزینه‌ها:**

۲) مسافران از سفرشان برای دوستانشان هدیه‌هایی آوردند. (**جاء:** آمد، **جاءِ:** آورد)

۳) مسلمانان همگی باید به ریسمان خداوند چنگ بزنند و نباید پراکنده شوند. («لِیعتصمْ» فعل امر سوم شخص، «حبل اللّه» ترکیب اضافی و «لا یتفرّقوا» فعل نهی سوم شخص است.)

۴) همهٔ گناهان توبه‌ای دارند مگر بداخلاقی؛ پس به اخلاق نیکو پایبند باشید.

۳۱ ۳ **ترجمهٔ عبارت سؤال:** دین شما برای خودتان و دین من برای خودم.

بررسی گزینه‌ها:

۱) این گزینه به ناگشودنی بودن رازهای هستی و عدم شناخت واقعی خداوند اشاره دارد.

۲) «هیچ اجباری در (پذیرش) دین نیست؛ زیرا هدایت از گمراهی آشکار شده است.» (به آزادی عقیده و البته اتمام حجّت با انسان در زمینهٔ پذیرش دین اشاره دارد.)

۳) مشابه عبارت سؤال به این موضوع اشاره دارد که هر کس مسئول اعمال خودش است.

۴) به این موضوع اشاره دارد که اگر حرفی می‌زنیم ابتدا خودمان باید به آن عمل کنیم و بعد دیگران را به آن دستور دهیم.

۳۲ ۴ **ترجمه و بررسی گزینه‌ها:**

۱) علاقه‌مندان کسانی‌اند که به کار یا چیزی تمایل ندارند. (✗)

۲) خالی، صفتی است برای دستگاه، ابزار یا وسیله‌ای که به تعمیر نیاز دارد. (✗) (واژهٔ صحیح «**المُعطّل**: خراب‌شده» است.)

۳) خشک، صفتی است که بر چیزی که روی آن رطوبت بسیاری هست، اطلاق می‌شود. (✗)

۴) ساحل منطقه‌ای خشک در کنار دریاها و اقیانوس‌هاست. (✓)

۳۳ ۲ **ترجمهٔ گزینه‌ها:**

۱) چرا نمی‌توانم با تلفن همراه تماس بگیرم؟ شاید به کارت شارژ نیاز دارد. (✓)

۲) آیا دو تیم دوباره به تساوی رسیدند؟ نه؛ دو تیم تساوی نخواهند کرد. (جواب سؤال، غیرمنطقی است.) (✗)

۳) آیا این داروها در داروخانهٔ شما یافت نمی‌شود؟ البته؛ ولی فروششان بدون نسخه، ممنوع است. (✓)

۴) این شلوارهای زنانه چند درهم قیمت دارند؟ بسیار ارزان، بعد از تخفیف، فقط بیست درهم. (✓)

■■ گزینهٔ صحیح را برای کامل کردن جاهای خالی، طبق سیاق متن انتخاب کن (۳۶ ـ ۳۴):

دلفین حیوان باهوشی است که برخی کارهایش توجّه ما را بر می‌انگیزد. آیا می‌دانی که آن نقش مهمّی در جنگ و صلح ...(۳۴)... یا مانند کودکان گریه می‌کند، مانند انسان می‌خندد و مانند پرنده‌ها ...(۳۵)... ؟! هم‌چنین آن بینی‌هایی ...(۳۶)... دارد؛ پس هرگاه نگاهش به دشمنش بیفتد، گروهی از دلفین‌ها دور آن (دشمن) جمع می‌شوند و با آن‌ها (بینی‌های تیز) آن را می‌زنند و می‌کُشند.

۳۴ ۱

ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) ایفا می‌کند
۲) به دست می‌گیرد و نگه می‌دارد
۳) تبدیل می‌کند
۴) جبران می‌کند

۳۵ ۲

ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) می‌پرد
۲) آواز می‌خواند
۳) نجات می‌دهد
۴) بی‌نیاز می‌کند

۳۶ ۱

ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) تیز
۲) نرم
۳) شلوغ‌کننده
۴) جالب

■■ متن زیر را با دقت بخوان سپس مناسب با آن به سؤالات پاسخ بده (۴۲ ـ ۳۷):

حیوانی مانند موش صحرایی وجود ندارد که انسان با او در هر مکانی و در طول زمان مبارزه کرده باشد. انواع مختلفی از موش صحرایی وجود دارد که اغلبشان بی‌آزارند ولی دو گروهشان در پس این کینهٔ شدید ایستاده‌اند که شامل همهٔ موش‌های صحرایی می‌شود و آن دو موش صحرایی سیاه و گندمگون است. علّت آن، این است که این موش‌ها سالانه چیزی معادل صدها میلیون دلار از دانه‌ها و غذاها را در انبارها، خانه‌ها و کشتی‌ها از بین می‌برند. موش‌ها، لوله‌های گاز و آب و سیم‌های برق را می‌جوند و ممکن است اسباب و وسایل خانه‌ها به دلیل این حیوان کوچک در معرض ضرر قرار بگیرند. علاوه بر آن، شاید خطرناک‌ترین کاری که موش‌های صحرایی انجام دهند، انتقال بیماری‌های کشنده مانند طاعون است. اما موش‌های صحرایی برای

[قرینه] نادرست را مشخص کن.

ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) در آزمایشگاه‌ها
۲) در دشت‌ها و مزرعه‌ها
۳) در لوله‌های گاز
۴) بر روی عرشهٔ کشتی

توضیح: در متن آمده که موش‌ها، لوله‌های گاز را می‌جَوَند نه این‌که داخل آن باشند.

۳۸ ۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) انسان در زمان‌های قدیم با موش‌های صحرایی مبارزه می‌کرد ولی الآن از آن‌ها فقط در آزمایشات پزشکی استفاده می‌کند. (انسان الآن هم با موش‌های صحرایی مبارزه می‌کند چون هم‌چنان در بعضی زمینه‌ها به او ضرر می‌رسانند.)

۲) انسان فقط از دو نوع از موش‌های صحرایی تنفّر داشته است؛ موش صحرایی سیاه و گندمگون. (طبق متن تنفّر انسان نسبت به همهٔ موش‌ها بوده است.)

۳) انسان نباید با موش‌ها مبارزه کند؛ چرا که فایده‌هایی دارند که تاکنون کشف نشده است. (در کنار فایده‌هایشان، ضررهایی دارند که قابل چشم‌پوشی نیستند.)

۴) هر قدر دانش انسان افزایش می‌یابد، می‌فهمد که همهٔ موجودات به او سود می‌رسانند. (طبق متن صحیح است.)

۳۹ ۱ ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) موش صحرایی، دشمن اوّل و قدرتمندتر انسان بوده و هست. (در هیچ جای متن چنین چیزی نیامده است. فقط اشاره شده که انسان از قدیم با این حیوان مبارزه می‌کرده است.)

۲) انسان همیشه برای از بین بردن موش‌ها تلاش می‌کرده است.

۳) انسان و موش‌های صحرایی دو دشمن هستند که از یک‌دیگر بدشان می‌آید.

۴) موش‌های صحرایی ممکن است باعث مرگ انسان شوند هم‌چنان که امکان دارد علّت نجات زندگی‌اش باشند.

۴۰ ۳ مشخّص کن آن‌چه را که از خسارت‌ها و زیان‌هایی نیست که ممکن است موش‌ها باعثش باشند.

ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) انتقال میکروب‌های کشنده.

۲) آتش‌سوزی خانه‌ها و غرق شدنشان در آب.

۳) آلوده کردن طبیعت.

۴) از بین بردن محصولات کشاورزی و غذاها.

۴۱ ۲ بررسی گزینه‌ها:

۱) «شمل» با توجّه به معنا فقط به صورت معلوم خوانده می‌شود (شَمَلَ).
ترجمه: در پسِ این نفرت شدیدی که همهٔ موش‌ها را **شامل شده است**.

۲) با توجّه به معنا «تتلف» باید به صورت معلوم خوانده شود (تُتْلِفُ).
ترجمه: دلیل آن، این است که موش‌ها سالیانه چیزی معادل ... را **نابود می‌کنند**.

۳) «تَتَعَرَّضُ» بر وزن «تَتَفَعَّلُ» و از باب «تفعّل» است.

۴) «تستخدم» با توجّه به معنا باید به صورت مجهول خوانده شود (تُسْتَخْدَمُ).
ترجمه: آن‌ها در آزمایشات پزشکی **مورد استفاده قرار می‌گیرند**.

۴۲ ۳ «**المَخازن**: انبارها» اسم مکان و مفردش «المَخْزَن» است.

■■ گزینهٔ مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخّص کن (۵۰ ـ ۴۳):

۴۳ ۱ بررسی گزینه‌ها:

۱) «أربع عشرة» به عنوان عدد اصلی به درستی برای شمارش به کار رفته ← «**أربع عشرة مقالة**: چهارده مقاله»

۲) در نوشتن اعداد دورقمی در عربی ابتدا یکان را می‌آوریم و بعد دهگان را ← «**ثلاثة و أربعین**: چهل و سه»

۳) «سابعون» وجود خارجی ندارد. «سبعون» صحیح است ← «**سبعون في المئة**: هفتاد درصد»

۴) برای بیان ساعت از اعداد ترتیبی (به‌جز «الواحدة») استفاده می‌کنیم ← «الساعة الثامنة»

۴۴ ۱ بررسی گزینه‌ها:

۱) بعد از اسم اشاره، اسم جمع بدون «ال» آمده، پس اسم اشاره به صورت جمع ترجمه می‌شود.
ترجمه: این‌ها عکس‌هایی هستند که .....

۲) اسم بعد از اسم اشاره «ال» گرفته؛ پس اسم اشاره را به صورت مفرد ترجمه می‌کنیم.
ترجمه: آن بازیکنان ..... .

۳) اسم بعد از اسم اشاره بدون «ال» و مفرد است؛ پس اسم اشاره را به صورت مفرد ترجمه می‌کنیم.
ترجمه: این حکمتی جالب است که ..... .

۴) بعد از اسم اشاره اسم «ال»دار آمده؛ پس اسم اشاره را به صورت مفرد ترجمه می‌کنیم.
ترجمه: این زنان مؤمن ..... .

۴۵ ۲ بررسی گزینه‌ها:

۱) «شیئاً» مفعول و موصوف و «أفضل» به عنوان اسم تفضیل، صفتش است.

۲) «هجر» مبتدا و «أشدّ» به عنوان اسم تفضیل، خبر عبارت است.

۳) «**أخي الأكبر**: برادر بزرگترم» ترکیب وصفی ـ اضافی و «الأکبر» به عنوان اسم تفضیل، صفت «أخ» است.

۴) «**عملي الأهمّ**: کار مهم‌تر من» ترکیب وصفی ـ اضافی و «الأهمّ» به عنوان اسم تفضیل، صفت «عمل» است.

۴۶ ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱) «إذا» ادات شرط، «قال» فعل شرط و «هو عميل العدوّ» جواب شرط از نوع جملهٔ اسمیه می‌باشد. جملهٔ اسمیه اگر جواب شرط شود، با حرف «ف» شروع می‌شود.
ترجمه: اگر کسی حرفی بزند که به دشمنی دعوت می‌کند، او مزدور دشمن است.

۲) «إن» ادات شرط، «تنفقا» فعل شرط، «هو علیم به» جواب شرط از نوع جملهٔ اسمیه می‌باشد.
ترجمه: اگر در راه خداوند چیزی از خوبی را انفاق کنید، خداوند نسبت به آن آگاه است.

۳) «من» ادات شرط، «یندم» فعل شرط، «اللّه یغفر» جواب شرط از نوع جملهٔ اسمیه می‌باشد؛ چون بعد از «ف» آمده است.
دقت کنید: «یحاول» از لحاظ قواعدی نمی‌تواند جواب شرط باشد؛ چون بعد از «و» آمده است.
ترجمه: هر کس نسبت به بدی‌هایش پشیمان شود، و برای جبرانشان تلاش کند، خداوند بی‌شک او را می‌آمرزد.

۴) «إذا» ادات شرط، «دخل» فعل شرط و «خرج» جواب شرط از نوع فعل می‌باشد.
دقت کنید: «هذا أمتع ...» یک جملهٔ مستقل است و نمی‌تواند جواب شرط باشد.
ترجمه: هرگاه حبّ خداوند در دلی وارد شود، حبّ دنیا از آن خارج می‌شود؛ این از هر چیزی لذّت‌بخش‌تر است.

۴۷ ۴ بررسی گزینه‌ها:

۱) «**تُعلِّم**: یاد می‌دهد» فعل مضارعی است که به تنهایی آمده و به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

۲) در ترکیب «لیت + مضارع» فعل به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود؛ «**لیت یعلمون**: کاش بدانند»، فعل «**لا یُضیِّعُ**: تباه نمی‌کند» هم به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

۳) «کان + ماضی ← ماضی بعید» ← «**کان أعطی**: عطا کرده بود»
ضمناً فعل «فَضَّل» با «واو» به «أعطی» وابسته شده و «کان» روی آن هم تأثیر می‌گذارد ← برتری داده بود

۴) فعل «یُرشد» به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود؛ چون اسم نکرهٔ «صدیق» را وصف کرده و زمان جملهٔ قبل، ماضی است.
ترجمه: «دوست عاقلی داشتم که در هر کاری مرا به انتخاب راه درست
ماضی
راهنمایی می‌کرد.»

۴۸ ۲ بررسی گزینه‌ها:

۱) «**صَیِّرْ**: گردانید» جزء افعال ناقصه نیست. (به «**صار**: شد، گردید» که از افعال ناقصه است، شباهت دارد.)

۲) «**لا تکُنْ**: نباش» فعل نهی (از «کان، یکون») و جزء افعال ناقصه است.

۳) «**سار**: روانه شد» جزء افعال ناقصه نیست. (به «**صار**: شد، گردید» که از افعال ناقصه است؛ شباهت دارد.)

۴) «**تَکَوَّن**: تشکیل شده است» جزء افعال ناقصه نیست. (به فعل ناقصهٔ «کان، یکون» شباهت دارد.)

۴۹ ۱ بررسی و ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) «صحیحاً» هر چند از نظر ظاهری شرایط نقش «حال» را دارد، امّا از نظر معنایی و قواعد وابسته به فعل ناقصهٔ «لیس» است.
ترجمه: تفسیر تو دربارهٔ آن‌چه رخ داده، کاملاً و تماماً درست نیست.

۲) «فرحین» اسمی نکره و دارای ساختار وصفی است که حالت «الأطفال» را بیان کرده است.
ترجمه: کودکان در پارک بازی می‌کردند، در حالی‌که شاد بودند.

۳) «و + مبتدا (ضمیر) + خبر» ساختار جملهٔ حالیهٔ اسمیه است. «و أنت تعلم الجواب» جملهٔ حالیه است.
ترجمه: از معلّم خود سؤالی را نپرس، در حالی‌که تو جواب را می‌دانی.

۴) «واثقة» اسم نکره و دارای ساختار وصفی است که حالت ضمیر «تُ» را بیان کرده است.
ترجمه: در دانشگاه سخنرانی انجام دادم، در حالی‌که به خود مطمئن بودم (اعتماد به نفس داشتم).

۵۰ ۳ بررسی گزینه‌ها:

۱) «**إنّ**: قطعاً، بی‌شک» صرفاً معنای عبارت را مورد تأکید قرار می‌دهد و حصر دربر ندارد.

۲) در عبارتی اسلوب حصر داریم که مستثنی‌منه حذف شده باشد، در این عبارت «جمیع التلامیذ» مستثنی‌منه و «المتکاسلین» مستثنی است.

۳) در این عبارت مستثنی‌منه حذف شده است؛ یعنی کلمه‌ای قبل از «إلّا» نیامده که «قصّة» را از آن جدا کنیم (در حقیقت مفعول فعل «طالعت» قبل از «إلّا» حذف شده است.)

۴) در این عبارت «أحد» مستثنی‌منه و «هذا الرجل المعتمد» مستثنی است.

دین و زندگی

۵۱ ۲ با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی «یا ایها الناس انتم الفقراء إلی اللّه و **اللّه هو الغنیّ الحمید**؛ ای مردم شما به خداوند نیازمند هستید و خداست که [تنها] بی‌نیاز ستوده است.» تنها موجود بی‌نیاز (غنی) خداوند است و همه‌ی موجودات، فقیر و نیازمند هستند، تنها خداست که می‌تواند نیاز آن‌ها را برطرف کند.